

EN ORGANISATION,
MÅNGA MÖJLIGHETER!

LIRnytt

NR 4-2011

Ett grönt och hela tiden omväxlande arbete

Hur är det att jobba som landskapsingenjör och besiktningsman? Det är just den frågan jag tänkte försöka besvara med denna text och samtidigt även sända en uppmaning till alla LIR-medlemmar och även våra sponsorer att bidra med åsikter och synpunkter till LIRs nyhetsbrev. Vi inom LIR tror och vet att det finns en stor och spännande mångfald därute som många skulle vilja ta del av. Hör bara av dig, så arbetar vi i styrelsen för att åsikter och synpunkter kommer i tryck i vårt gemensamma nyhetsbrev.

I det här nyhetsbrevet ger även en kollega, Allan Lickander värdefulla aspekter på besiktning av utemiljöer. Och till sist i detta LIRnytt några rader om utemiljöns stöttepelare, träden. Allra sist informerar styrelsen om aktuella och intressanta LIR-aktiviteter, med bland annat en inspirationsdag om värdering och underhåll den 2 september. Men först några ord om hur det är att arbeta som certifierad besiktningsman och landskapsingenjör.

När detta skrivs är jag mitt inne i en ganska hektisk arbetsperiod. Att arbetsdagarna är välfyllda tror jag många i vår gröna bransch känner igen. För närvarande har jag bland annat ett besiktnings- och kontrolluppdrag för ett större bostadsföretag med yttre skötsel på entreprenad. Det är inspirerande arbetsuppgifter där man får möjlighet att lära känna branschen från insidan, samtidigt som man utvecklas vidare i sitt yrkesutövande.

Under kontrollrundorna i bostadsområdena träffar man på det mesta. Skötselentreprenören vårdar alltid utemiljön på ett bra sätt. Här en inhyrd entreprenör med skylift som utfört fasad-renoveringar. Den inhyrda entreprenören har att ersätta beställaren för uppkomna skador. Utläggning av körskydd skulle nog löna sig, i alla fall under dessa omständigheter med en mjuk gräsyta kort efter snösmältning och tjällossning

Slitage och andra svåra växtförutsättningar gör att vissa planteringar fungerar bara en kortare tid. Som besiktningsman och kontrollant av yttre skötsel kan ett sidouppdrag bestå av att ge förslag på växter och metoder för växtetablering på olika platser.

Opartiskhet

Någon kanske tycker att det kan vara en svår och ibland lite otacksam arbetsuppgift att kontrollera och besiktiga. Det är faktiskt helt tvärtom enligt mina egna erfarenheter. Ofta ges bra feedback, och med en tydlig föresats och målsättning att bemöta parterna på ett sakligt och opartiskt sätt, tror jag besiktningsmannen erhåller både beställarens och entreprenörens förtroende.

KALENDARIUM

Aug

- 21-28** Dansk Havefestival
www.haven.dk
- 24-26** Stadsträdgårdsmästarkongress i Lund
- 26-28** Den Stora Trädgårdsfesten, Sofiero slott
- 28** Piet Oudolf föreläser
www.svenskabostader.se/piet
- 28-29** Plant Hunters Fair The Dorothy Clive Garden, Willoughbridge, Market Drayton England <http://www.planthuntersfairs.co.uk/>

Sept

- 2** Inspirationsdag värdering och underhåll i Stockholm
- 2-4** Trädgårdsmässan på Taxinge slott.
- 3-11** Hortensia-utställning. Trädgårdssköteringen, Göteborg
- 4** Höstträdgårdsmässa, Ängelholm
- 7-8** Kommunalteknikkongress, Linköping
- 8-9** Home and Garden Salem 2011, Schloss Salem Überlingen, Tyskland
- 16-18** Autumn Flower show, Great Yorkshire showground Harrogate England
<http://www.flowershow.org.uk/>
- 20-22** Elmia Park & Golf Nordens fackmässa för utemiljöer
- 24-25** Äppelmarknad, Kivik
- 29 sept-2 okt** Ölands skördefest

Okt

- 16** Öppen LIR träff, Sköndal

Apr-Okt

- 15 april-16 okt** Bundesgartenschau i Koblenz Tyskland <http://www.buga2011.de>

Nov

- 23-24** Svenska trädforeningens träd dagar i Linköping

Nästa LIRnytt utkommer i oktober. Fram till dess önskar LIRs styrelse alla medlemmar och sponsorer en lång, varm och planteringsvänlig höst.

OM LIR

LIR är en rikstäckande organisation som har till uppgift att synliggöra både landskapsingenjörer och trädgårdstekniker. Genom vår samverkan med branschens aktörer har vi större möjlighet att påverka branschen och lyfta upp vår breda kompetens. Vi skall som yrkesgrupp vara självklara deltagare i arbetet med vår gemensamma utemiljö.

EN ORGANISATION,
MÅNGA MÖJLIGHETER!

Allmänna bestämmelser och kontraktshandlingar

I entreprenadjuridisk mening är det, beroende av entreprenadform och verksamhetstyp, de allmänna bestämmelserna (AB 04, ABT 06, ABFF 04 samt för konsumententreprenader ABS 05) som anger hur parterna förhåller sig till varandra. Bestämmelserna i dessa dokument grundar sig på en rättvis och rimlig balans mellan rättigheter och skyldigheter så att den ekonomiska riskfördelningen blir optimal mellan parterna.

Besiktningsmannen har å sin sida även att ta del av alla de kontraktshandlingar som parterna upprättat mellan varandra. I vissa fall finns även byggmötesprotokoll med överenskommelser eller information om förhållanden som på olika sätt påverkat utförandet av den entreprenad som skall besiktigas.

Kontraktsevenligt utfört

Visst kan det finnas situationer där man som besiktningsman har en idé och tanke om hur ett specifikt fel eller förhållande skulle kunna åtgärdas på ett för båda parter smidigt sätt. Eller situationer där man skulle kunna ge en synpunkt på hur någon anläggningsdetalj har projekterats. Men från besiktningsmannens sida finns det i egentlig mening inte något utrymme för egna synpunkter. Besiktning handlar kort och gott om att undersöka huruvida entreprenaden är kontraktsevenligt utförd, helt enkelt om beställaren får det han betalat för. För entreprenören blir en godkänd entreprenad också ett kvitto på att entreprenaden är färdigställd och utförd på ett kontraktsevenligt sätt.

Det inträffar ibland att entreprenören eller beställaren ber besiktningsmannen om hjälp att utreda någon tvistig fråga vidare, vilket innebär att alla svar inte alltid kan ges under själva besiktningen. Även besiktningsmannen kan från sin sida behöva närmare utreda något förhållande eller fel innan ett komplett besiktningsutlåtande kan ges.

Parterna gör ett bra och viktigt arbete

Jag skulle också vilja säga att det ofta är entreprenörerna som har det svåra arbetet. De har dels att tolka olika bygg- och kontraktshandlingar samtidigt som de är uppdaterade med nya forskningsrön och arbetsmetoder för det praktiska arbetet. Entreprenörer som jag träffar ute i landet gör ett bra och viktigt arbete. Och i slutändan har alla parter egentligen samma självklara målsättning, helt enkelt en väl utförd entreprenad.

Sedan kan det finnas andra yttre omständigheter som gör både beställarens och entreprenörens arbete mer komplicerat. Det kan till exempel handla om entreprenadkalkylering, upprättande av bygghandlingar och inte minst anbudsvärdering. Kort sagt hur lagar och bestämmelser tillsammans med marknadskrafterna styr hur en entreprenad prissätts och hur anbuden värderas.

Planteringsbesiktning. Sen vårplantering kan fungera bra under år med normal väderlek. Men i våras var lövsprickningen i plantskolorna ovanligt tidig. Växtmaterial från sydligare breddgrader hade givetvis vegeterat ännu mer när de kom till anläggningsplatsen. Många klumpodlade eller barrotade växter utsattes för påfrestningar när de skulle försöka behålla löverket. Bevattning utfördes här ofta och i riklig mängd, men med ett decimerat rotsystem så torkade löven på några träd. Om trädet har energi att utveckla ett nytt bladverk återstår att se vid efterbesiktning.

LIR INFORMATION

Styrelsen vill informera om ett kommande evenemang för 2012.

LIR ligger i startgroparna för att planera och arrangera en nätverksdag i Stockholm. Tanken är att det ska vara ett återkommande evenemang som förflyttar sig till olika regioner. Syftet med LIRdagen är att vara en plattform och en mötesplats för såväl medlemmar som branschens aktörer och inte minst för våra sponsorer. Det kommer att finnas möjligheter till att ställa ut, nätverka och ta del av intressanta föreläsare, som tar upp aktuella ämnesområden som berör branschfrågor för såväl medlemmar som våra sponsorer. LIRdagen blir också ett utmärkt komplement till Lingdagen som arrangeras av studenterna på SLU, Alnarp varje år. Med årligt återkommande LIRdagar ges möjligheten att förlägga nätverkande aktiviteter på olika platser i vårt avlånga land samtidigt som LIR utökar sin delaktighet och åtaganden. Det är viktigt för LIR att utvecklas vidare som en rikstäckande organisation och därmed också fortsätta sitt arbete med att bevaka och påverka branschen på ett bra sätt.

Håll utkik! Styrelsen återkommer under kommande månader med mer information om LIRdagen 2012, så snart planerna börjar ta form.

EN ORGANISATION,
MÅNGA MÖJLIGHETER!

Läs mer om besiktning av utemiljöer

Detta var några tankar och kommentarer från en certifierad besiktningsman. På LIRs hemsida: www.liraren.se finns mer information om besiktningsmannens arbete. Under fliken Besiktning har min kollega Allan Lickander, certifierad besiktningsman för utemiljön skrivit en intressant text om besiktning av utemiljöer. Och nu till Allans intressanta text och betraktelse som bland annat tar upp två olika ämnen, nämligen kapning av betongplattor och tillgängligheten i utemiljön.

En Besiktningsmans betraktelse

"Efter att ha varit verksam några år nu och med den samlade erfarenheten bakåt så börjar jag se några ständigt återkommande fel som görs. En klassiker är att man kapar betongplattor för smått, mindre än 1/3 av ursprungsstorleken. Jag har som "vana", eller kalla det ovana, att ha med mig ett utdrag ur den lilla röda där det visas hur man skall klippa en platta för att det skall bli bra. Av alla besiktningar jag gjort så är det en som har tagit det till sig till fullo. När jag kom tillbaka på efterbesiktningen kunde jag inte se skarvarna eller riktningändringarna ett riktigt bra jobb. Nästa område är hur man hanterar växtmaterialet. Se t ex <http://markbloggaren.wordpress.com/>. Den bilden tog jag fullt synligt och entreprenören reagerade inte varför jag tog en bild. Detta är det värsta jag sett men listan på hur växterna ser ut kan göras hur lång som helst. Var tar all trädgårdsutbildade personer vägen? Jobbar man inte kvar i näringen? Nästa plump riktas mot projektörerna och då tänker jag på projekt som finns i det offentliga rummet och där entreprenadgränsen inte är naturlig. Man gör en så kallad "frimärkslösning" utan att anpassa till omgivningen. Det resulterar i materialkollisioner, visuella signalfel med mera. För personer med nedsatt syn är detta en katastrof att försöka hitta. Och när jag ändå tar upp den tråden så är just tillgängligheten i det offentliga rummet den starkaste lagtexten vi nu har att luta oss mot. Ju mer jag har jobbat med den lagtexten ju mer ser jag den som ett hjälpmedel för alla. Tänk bara på alla som kör barnvagn eller kommer med en rollator och så är där en hög dörrtröskel. Eller en rullstolsbunden som skall försöka komma upp på en trottoar. Listan kan göras lång med fler och mer sofistikerade men väldigt vanliga hinder.

Nästa område där det är stora bekymmer är privata byggherrar/villaägare som försöker göra så billiga affärer som möjligt. Och vill väl inte det. Men här florerar en stor skara oseriösa aktörer som bygger fel och skinnar villaägarna upp över skorstenen. Varför inte tv4 tar upp detta i sitt "Fuskbyggarna" förstår jag inte. Har försökt få dem till det men inte ens fått något svar. Det närmaste de kom var en kallmur som det egentligen inte var något större fel på. Men så var det ju också deras byggbesiktningsman som "inte hade sett något liknande".

Det kan låta som om det bara är elände med alla entreprenader men det vill jag absolut inte påstå. Tvärtom så är det många både duktiga och trevliga entreprenörer som tacksamt tar emot mig som den "gröna besiktningsmannen". För de flesta entreprenörer som jag träffat på är antingen husbyggare, traktorgrävare eller väg- och vatteningenjör eller något helt annat i botten men som har gett sig på att göra markjobb. Många gör det bra och tar till sig vad man påpekar och det blir ofta mycket givande diskussioner. Åter i gen så ställer jag frågan –vart har alla trädgårdsmänniskor tagit vägen?"

Från ett väldigt blött Skåne
Allan Lickander

Utemiljöns stöttepelare

Ett av mina uppdrag under denna sensommar har tagit mig runt till många av landets alla fina plantskolor som är medlemmar i det så kallade E-plantsystemet. Här har jag haft förmånen att bland annat kunna se många plantskoleträd av hög kvalitet som står på tillväxt inför höstens planteringssäsong. Träd kan vi nog inte plantera för mycket av. De bidrar med så mycket av både upplevelse, funktion, arkitektur och miljönytta. Därför vill jag till sist sända en uppmaning till alla er som arbetar med gröna frågor, planera och plantera inte bara ett, utan många träd!

LIRs styrelse genom
Peter Sandberg

Text och bild:

Peter Sandberg, verksam som certifierad besiktningsman

GLÖM INTE

LIR samverkar tillsammans med Lidingö Stad, ACAMA och Landskapsbolaget och bjuder in branschens aktörer att delta på Inspirationsdag om värdering och underhåll den 2 september. LIRare går till rabatterat pris... http://www.liraren.se/media/lirtr_ff110902.pdf